

V Novém Jižním Walesu najdete téměř vše, co Austrálie nabízí; od subtropických deštných pralesů po vysokohorské pastviny a pouštní oblasti hraničící s australským vnitrozemím. Perlou na pobřeží je velkolepé hlavní město Nového Jižního Walesu – Sydney.

Nový Jižní Wales

Úvod a mapa **102–103**
 Modré hory **104–105**
 Jeskyně Jenolan **108**
 Tamworth **109**
 Hunter Valley **110–111**
 Jižní pobřeží **112–113**
 Sněžné hory **114–115**
 Broken Hill **116–117**
 Projížďka po Pacific Highway
118–121
 Australská teritoria **122–126**
 Úvod **122**
 Lord Howe Island **123–125**
 Norfolk Island **126**
 Hotely a restaurace **369–370**

Eucalyptus pauciflora,
Kosciuszko National Park

Nový Jižní Wales

NOVÝ JIŽNÍ WALES ZAUJÍMÁ PRVNÍ MÍSTO MEZI AUSTRALSKÝMI STÁTY nejen proto, že je nejstarší australskou kolonií, ale také proto, že převyšuje ostatní téměř na všech úrovních, alespoň tak jsou o tom přesvědčeni hrdí Noví Jižní Welšané. Leží zde Sydney, které je finančním a kulturním centrem Austrálie a také městem s největším počtem obyvatel. Jsou zde nejvyšší australské budovy, nejluxusnější sídla a žijí zde nejbohatší lidé.

Ale tento stát není jen Sydney a okolí. Je zde nádherná příroda, od zimních zasněžených strání na nejvyšší australské hoře Mount Kosciuszko (2228 m n. m.) až po rozpálené banánové plantáže na severním pobřeží a pouštní oblasti na hranicích s australským vnitrozemím na západě.

Jižní hranici tvoří mohutná řeka Murray, která přináší vláhu místním farmám. Právě odtud pochází australská vlna, ovoce, obilí, maso i zelenina. Pod neúrodnou půdou kolem Broken Hill se ukrývají největší světové zásoby stříbra, olova a zinku. Samotný Broken Hill patří mezi významná australská hornická města s elegantními dvouposchodovými hospodami a s příběhy o hospodských rvačkách. Dnes je to také významné centrum umění, které přitahuje malíře i filmaře svým jasným, křehkým světlem.

Většina návštěvníků obvykle vstupuje na australskou půdu právě v Novém Jižním Walesu a z časových důvodů své cesty za poznáním často omezuje právě na tento stát. Je zde zastoupena téměř celá Austrálie: deštné pralesy, prašná krajina ve vnitrozemí, hory, pláže. A vše se nachází poměrně blízko Sydney, snad jen s výjimkou Velkého bariérového útesu, Kakadu a Uluru, které se nacházejí v jiných státech. Nový Jižní Wales však má jedinečné trio: deštné pralesy Central Eastern Rainforests, národní park Willandra v oblasti vyschlých jezer (kde se našly zbytky osídlení staré téměř 40 000 let) a ostrov Lord Howe Island ležící 692 km od pobřeží. Tamworth v Novém Jižním Walesu je australským centrem hudby country.

Na sever od Sydney, asi hodinu cesty autem po Pacific Highway, se rozkládá údolí Hunter Valley, které je nejstarší vinařskou oblastí v Austrálii. O víkendech je to oblíbený cíl výletníků. Cessnock, největší město v údolí, je obklopeno více než 50 vinicemi, které můžete

navštívit a ochutnat místní víno. Pokud se odtud vydáte napříč údolím po New England

Highway, dostanete se do Sconu, kde se chovají nejlepší australské dostihové koně. Konají se zde také turnaje v pólu. Po Pacific Highway se dostanete až do národního parku Dorrigo s deštnými pralesy, které byly zařazeny na seznam chráněných oblastí UNESCO. ■

Tři sestry u Katoomby

Modré hory

Blue Mountains

 103 E3

Informace pro návštěvníky

 Great Western Hwy., Glenbrook

 1-300 653 408

Katoomba

 103 D3

Informace pro návštěvníky

 Echo Point

 (02) 4739 6266

Z DÁLKY VYPADAJÍ MODRÉ HORY (BLUE MOUNTAINS) JAKO starý olejový obraz. Jsou zahaleny v mlžném modravém závoji a vypadají neskutečně. Modravý opar tvoří výpary eukalyptového oleje stoupající z hustých lesů. Sluneční paprsky procházející kapičkami vody vytvářejí nádherné barevné spektrum jakoby vymalované na obraze. Ačkoliv jsou Modré hory poměrně nízké (něco přes 900 m), byly pro první osadníky neproniknutelnou bariérou. Až v roce 1813 se podařilo třem průzkumníkům, Lawsonovi, Blaxlandovi a Wentworthovi, přejít hory na druhou stranu, kde objevili rozlehlé roviny. V roce 1868 byla postavena silnice, která usnadnila dopravu přes hory. Obyvatelé Sydney tak mohli uniknout nesnesitelnému horku na pobřeží a jet se zchladit do hor. Na přelomu 19. a 20. století se Katoomba, Wentworth Falls a Mount Victoria staly oblíbenými letovisky s luxusními restauracemi a obchody. Pro ty, kdo neměli dost peněz, aby si zde postavili své vlastní horské sídlo, byly postaveny viktoriánské hotely. Vrcholem byla 20. léta 20. století, kdy zdejší penziony nabízely poměrně levné ubytování pro rodiny, zatímco zbohatlíci jezdili do luxusního hotelu Hydro Majestic v nedalekém lázeňském městečku Medlow Bath.

Evropanovi mohou tato stará letoviska s obchůdky a kavárnami připomínat domov. Milovníci hor mohou využít turistických stezek, nebo se svézt vláčkem Scenic Railway, který sjíždí do hlubokého údolí. Údajně se jedná o železnici s nejprudším klesáním na světě. V zimě zde dokonce sněží. V červnu se zde koná Yuletide Festival, během něhož se opéká hovězí maso na otevřeném ohni, podává se yorkshirský pudink a svažené víno. K celoročním tradicím patří odpolední čaj v **Lilianfels Blue Mountains Hotel** (viz str. 369) v Katoombě.

Katoomba je hlavním městem Modrých hor. Leží na okraji Jamison Valley s krásným výhledem do údolí. Pokud jste se rozhodli vydat se do Modrých hor vlakem a vyhnout se tak přeplněným silnicím, Katoomba je tím nejlepším místem. Jsou zde hotely, hostince i ubytování v soukromí. Téměř všude se dá od nádraží dojít pěšky a přepravu do bezprostředního okolí zajiš-

tuje autobusová doprava. Pokud nemáte mnoho času, můžete si sem ze Sydney udělat jednodenní výlet. Vezměte si s sebou svetr, protože je zde vždy mnohem chladněji než v Sydney.

Blízko nádraží stojí šestipatrové kino **IMAX** (tel. (02) 4782 8928), které nabízí krásný úvod do zdejší přírody. Zvláštní pozornost je věnována objevu jehličnanů *Wollemia nobilis* v roce 1994. Do té doby byli vědci přesvědčeni, že tento druh druhohorních stromů je již 60 milionů let vyhynulý. (Neptejte se na místo objevu, protože tato lokalita je přísně tajná.)

Vydejte se po Katoomba Street s obchody se starožitnostmi, galeriemi a nádhernou kavárnou **Paragon Café** ve stylu art deco. Byla postavena v roce 1916 a proslavila se ve 20. letech ručně vyráběnou čokoládou a různými dalšími cukrovinkami. Pak se dostanete k **Echo Point**, odkud je naprosto úžasný výhled. Vlevo uvidíte skalní útvar zvaný **Tři sestry** (Three Sisters).

Na protější straně: Cesta vytesaná do skály vede k Wentworthským vodopádům v průsmyku National Pass v Modrých horách

Název vznikl na základě prastaré legendy domorodců. Vypráví o jednom náčelníkovi, který raději proměnil své tři dcery v kámen, než aby jim hrozil únos některým z nepřátelských kmenů. Naneštěstí byl zabit v bitvě a nemohl jim tak vrátit jejich lidskou podobu.

Pohodlné cesty po obvodu útesů jsou značeny. Můžete také sestoupit po tzv. **Obřím schodišti** (Giant Staircase) vytesaném do skály až na dno údolí (303 m). Odtud se můžete vydat k oblíbeným místům v okolí, např. ke skalisku zvanému **Ruined Castle** nebo do vzdálenějších **Jenolanských jeskyní** (Jenolan Caves, 42 km). Můžete též navštívit **Orphan Rock** v údolí a pak se vrátit vlákem **Scenic Railway** zpět do Katoomby (tel. (02) 4782 2699). Nedaleko je též lanovka **Scenic Skyway** (tel. (02) 4782 2699), z níž je nádherný výhled do údolí.

Asi tři kilometry na východ od Katoomby leží menší a krásnější městečko **Leura**. Vládne zde příjemná venkovská atmosféra 20. století, kdy bylo městečko založeno. Jsou zde malebné kavárničky a galerie. Krásná turistická stezka vede k vodopádům Leura Cascades, Bridal Veil Falls a Gordon Falls. Po okraji útesů se můžete vrátit zpět do Katoomby.

Osm kilometrů severozápadně od Katoomby je staré lázeňské město **Medlow Bath**. Lidé dříve věřili, že vzduch naplněný vůní eukalyptu má ozdravné účinky, a místní hoteliéři doufali, že hosté budou pít i zdejší vodu. **Hydro Majestic Hotel** (tel. (02) 4788 1002) si sice uchoval svoji krásnou fasádu ve stylu art deco, ale jeho dávná sláva vzala za své. Výhled z jídelny hotelu do údolí však patří k nejkrásnějším. ■

Požáry v buši

V lednu 2003 zasáhl předměstské čtvrti na severu Sydney rozsáhlý požár, který rozdmýchávaly horké větry vanoucí z buše ve vnitrozemí. Oheň se šířil velmi rychle i díky oleji obsaženému v eukalyptových stromech. Vysoké plameny byly vidět i z mostu Harbour Bridge. Shořelo mnoho domů a k obloze šlehalo vysoké plameny a stoupal hustý kouř. Dokonce i Australané, kteří znali z vyprávení požáry v buši, nemohli uvěřit svým očím. Nejednalo se totiž o požár kdesi ve vnitrozemí, ale o krásná, zelená předměstí Sydney. V létě stejného roku se ocitly v plamenech i výstavné okrajové čtvrti Canberry. V roce 2005 zasáhl Austrálii nejničivější požár za posledních dvacet let. Tentokrát zničil pole na poloostrově Eyre. Devět lidí zemřelo a více než 200 000 hektarů bylo zcela spáleno.

Zprávy o požárech v buši se často objevovaly i v denících prvních australských objevitelů. Většinou je zažehl blesk během letních bouřek, ale některé založili sami domorodci, kteří tak odstraňovali neprostupná křoviska, naháněli zvěř nebo napomáhali obnově vegetace.

Sežehlá země a ohořelé eukalyptové stromy sice nevypadají nikterak hezky, ale tato pravidelná očista pomáhala ozdravit australskou buš. Některé rostliny, např. banksie, žlutokapy a cykasy, dokonce oheň potřebují. Intenzivní žár jim pomáhá dozrát a uvolnit semena. Eukalyptus se pravidelně zbavuje své staré papírovité kůry, která se snadno vznítí. Když přijde požár, spálí staré, zralé rostliny a vznikne tak místo pro mladou vegetaci.

Pro rostliny je to sice součást řádu přírody, pro člověka to však může mít tragické následky. Ušetřeny nejsou ani okrajové čtvrti velkoměsta, jak se o tom v roce 2003 přesvědčili obyvatelé Sydney. A to nebyli zdaleka první. V roce 1939 vznikl rozsáhlý požár, který zasáhl Jižní Austrálii, Viktorii a Nový Jižní Wales, a na Popeleční středu 1983 zasáhl jih Austrálie jeden z nejničivěj-

ších požárů všech dob. Vznikl na kopcích Adelaide. Desítky lidí přišly o život a stovky moderních domů lehly popelem.

Australané se zkrátka museli naučit s požáry žít. Na nebezpečí ohně upozorňují každý den hlasatelé v předpovědi počasí v rámci večerních televizních novin. Majitelé rodinných domků se připravují na letní požáry tím, že vysekávají křovinové porosty kolem domu, odstraňují spadané listy a větvičky z okapů a pravidelně kontrolují stav hadic na vodu. V Austrálii je mnoho dobrovolných hasičských sborů, které jsou sdruženy do organizace County Fire Service (CFS) a o víkendech pravidelně absolvují praktický trénink. Městské úřady ve spolupráci s CFS a meteorologickými stanicemi často organizují vypalování přerostlé a suché vegetace, zvláště pokud byla deštivá zima a podrost se rozrostl. Nejrizikovější období nastává koncem léta, kdy je stále velmi horko a vegetace je velmi suchá. Pak stačí jen malá jiskra nebo odhozený

Nahoře: Oranžové výhonky žlutokapů jsou prvními známkami života po požáru v buši
Dole: V lednu 2003 zasáhl požár i Sydney; vyžádal si čtyři lidské životy a spálil více než 500 domů

nedopalek cigarety a může vypuknout požár přímo biblických rozměrů.

Požár patří k nejhorším katastrofám. Oheň živěný listy a olejem eukalyptových stromů se šíří rychleji než běžící člověk nebo klusající kůň. Někdy je dokonce rychlejší než jedoucí auto. Ničivé následky se někdy velmi liší: zatímco jedno auto je zcela zničeno, jiné auto stojící opodál zůstane netknuto, jeden dům lehne popelem, zatímco zahrada souseda zůstane zcela neporušená.

Přestože ničivá síla požáru je nesmírná, schopnost regenerace vegetace je přímo zázračná. Sežehnutá země je ještě teplá a vzduch je plný kouře vonícího eukalyptem a již se objevují nové výhonky rostlin, které požár přežily. Za několik týdnů spáleništům prorůstá nová tráva a objevují se mladé výhonky stromů. ■

Populární jeskyně Chifley byla jako jedna z prvních na světě osvětlena elektrickými světly

Jenolanské jeskyně

JEDNÁ SE O ZHRUBA 300 VÁPENCOVÝCH JESKYNÍ, KTERÉ SE nacházejí asi 80 km jihozápadně od Katoomby. Ve 20. letech 20. století byly Jenolanské jeskyně oblíbeným místem zamilovaných. Mladí Australané sem jezdívali ve svých starých autech po úzkých klikatých cestách. U vchodu do jeskyní stojí starý Jenolan Caves House Hotel. Všimněte si starých vybledlých fotografií na zdech. Jsou na nich galantní mladí muži se svými dámami, jak se projíždějí v lodkách po podzemních jezírkách nebo si venku dělají piknik. Místo si zachovalo atmosféru této mladé nevinosti, a přestože sem jezdí hodně turistů, je zde velmi krásně.

Jenolanské jeskyně

 103 D3

 (02) 6359 3311

 \$\$\$-\$\$\$\$

 odbočka k jeskyním je značena 28 km západně od Katoomby směrem na Lithgow na dálnici Great Western Highway

Jeskyně se nacházejí na okraji Kanagra-Boyd National Park. Ve 30. letech 19. století se zde ukrýval uprchlý trestanec James McKeown, který přepadával kolemjedoucí dostavníky. Po jeho dopadení se jeskyně staly oblíbeným cílem turistů. Některé části jsou však dodnes neprozkoumány. Devět jeskyní je otevřeno pro veřejnost. Některé útvary mají své vlastní názvy, např. **Baalův chrám**, **Michaélův meč** či **Minaret**. Prohlídky začínají každých 30 minut. Podle počtu schodů se dělí do různých kategorií obtížnosti. „Obtížná“ jeskyně může mít až 1300 schodů, zatímco ty „snadné“ mají asi 300. K jeskyním nejezdí veřejná doprava, ale některé zájezdy do Modrých hor mají na programu i návštěvu Jenolanských jeskyní.

Cesta po úzkých klikatých silnicích hustými lesy je spíše pro odvážné, ale ze skalních převisů je nádherný výhled na pastviny rozkládající se západně od pohorí.

Pokud jste fyzicky zdatní a máte nezbytné vybavení, můžete se vydat k Jenolanským jeskyním z Katoomby pěšky po staré cestě zvané **Six Foot Track**, která byla otevřena v roce 1884 jako koňská stezka. Začíná u Explorer's Tree (Strom průzkumníka) u silnice Great Western Highway (západním směrem od vlakového nádraží v Katoombě; informace získáte v Echo Point visitor center, tel. (02) 4739 6299) a vede krásnou krajinou v celkové délce 42 km. Cestu můžete zvládnout za dva dny. U Binda Flats jsou tábořiště a sruby. ■

Tamworth

TAMWORTH JE AUSTRALSKÉ CENTRUM COUNTRY; TAKOVÝ australský Nashville. Při vjezdu do města vás přivítá obrovská, 12 m vysoká Zlatá kytara (Golden Guitar). Pokud jste si po cestě zapnuli rádio, určitě jste brzy přišli na to, že country je v Austrálii velmi populární. Navštivte Tamworth Country Centre, nacházející se hned za Zlatou kytarou a věnované countryovým hvězdám, k nimž patří například Chad Morgan, Slim Dusty nebo Tex Morton.

Tamworth

103 E4

Informace pro návštěvníky

roh ulic Peel
a Murray

(02) 6755 4300

Hudba country se stala velmi oblíbenou v roce 1965, kdy místní rozhlasová stanice 2TM začala vysílat noční program Hoedown a na místní radnici pořádala koncerty, které přilákaly největší countryové hvězdy i davy lidí z okolních farem. V roce 1973 se zde začaly udělovat ceny Country Music Awards a nedlouho poté byl založen **Australian Country Music Festival**. V lednu se na deset dnů sejdou v Tamworthu hudebníci, básníci, manažeři, sponzoři a asi 30 000 diváků. Pokud chcete tento festival navštívit, musíte si včas objednat vstupenky. Festival vrcholí o víkendu kolem 26. ledna (Den Austrálie), kdy se udělují Zlaté kytary. Každý rok se na památník

Roll of Renown blízko sídla rozhlasové stanice přidá nové jméno. Program Hoedown se vysílá každou noc dodnes. Na rohu Kable Avenue se nachází památník **Hands of Fame Cornerstone**, kde jsou otisky rukou více než 200 countryových hvězd. Na **Winners Walkway** jsou do chodníku zasazeny bronzové desky připomínající držitele Zlaté kytary od roku 1973. Prohlídková trasa vede kolem významných historických budov (*mapa je k dispozici na turistických informacích*). Pokud město navštívíte jindy, neuslyšíte sice tolik country písniček, ale můžete navštívit několik nahrávacích studií (*zeptajte se na turistických informacích*). ■

Hudební festival v Tamworthu přitahuje skupiny jako například The Pigs, jejichž spontánní koncerty jsou nabitě energií a vyvolávají bouřlivé reakce kritiků

Cessnock

103 E3

Informace pro návštěvníky

Aberdare Rd.

(02) 4990 4477

Singleton

Informace pro návštěvníky

57 George St.

1-800 449 888

V údolí Hunter Valley se na rozloze téměř 4000 hektarů rozkládají vinice, z nichž pochází slavná australská vína

Hunter Valley

V ÚDOLÍ HUNTER VALLEY NAJDETE STARÁ HORNICKÁ městečka, stáje s dostihovými koňmi a slavné vinice. První vinná réva zde byla zasazena v roce 1830. Dnes se zde nachází více než 50 vinic. Oblast se nachází jen asi tři hodiny jízdy ze Sydney, a tak sem jezdí na jednodenní nebo víkendové výlety mnoho milovníků vína.

Staré hornické městečko Cessnock na silnici Route 82 je vstupní branou do dolní části údolí – Lower Hunter Valley. Informační centrum Cessnock Visitor Information Centre nabízí velký výběr turistických brožurek a map, které vám pomohou najít konkrétní vinice. Milovníci vína ze zahraničí budou jistě znát některé názvy odrůd, např. Rosemount Estate nebo Lindemans, ale i méně známé odrůdy stojí za ochutnání.

Místní časopis Wine Hunter, který je k dostání v informačních centrech, poslouží jako dobrý průvodce po vinicích. Ve víkendových vydáních novin *Australian* a *Sydney Morning Herald* jsou pravidelně publikovány odborné články o nových vínech, včetně cen i informací o vinařích.

Srdcem vinařské oblasti je Paskolbin, asi 10 km severozápadně od Cessnocku na McDonalds Road, v jehož okolí se rozkládají

desítky vinic, např. Lindemans nebo Tyrells. Téměř všude nabízejí ochutnávky zdarma. Některé vinice mají i své vlastní muzeum a nabízejí i místo pro opékání a piknik. McWilliams, Tyrells a Hunter Estate zase nabízejí prohlídky svých vinic. Pokud můžete, naplánujte si návštěvu na únor, kdy se zde koná Hunter Valley Vintage Festival. Pokud se zde chcete zdržet pár dní, rezervujte si ubytování včas.

V dolní části údolí (Lower Hunter Valley) se nacházejí známé vinice, ale přírodní scenérie není až tak zajímavá. Právý opak platí o horní části, **Upper Hunter Valley**, která se rozkládá 80 km dále na sever. Zde je jen asi deset vinic, ale příroda je mnohem krásnější. Výhodou je, že

tato oblast není o víkendech tak přelidněná.

Krásná oblast kolem městečka **Scone** (*Informace pro návštěvníky, tel. (02) 6545 1526*) je domovem nejlepších australských dostihových koní a nejbohatších chovatelů. Některé stáje můžete navštívit (*zeptejte se v informačním centru*), např. Segenhoe Stud. Nejlepší dobou pro návštěvu je polovina května, kdy se zde koná **Scone Horse Week**. Asi 16 km severovýchodně od Scone je hřiště póla Gundy polo ground, kam chodívají hrát nejbohatší Australané. Pokud vás zajímá životní úroveň australské smetánky, navštivte rodinné sídlo spisovatele Patricka Whitea **Belltrees Station** (*tel. (02) 6546 1156*). Hosté se mohou ubytovat ve farmářském domě nebo v horském sídle na úpatí Great Dividing Range. Východně od Belltrees Station se rozkládá **Barrington Tops National Park**, který je součástí světového dědictví UNESCO (*viz str. 120*). ■

Ochutnávání mladého vína patří neodmyslitelně k životu každého vinaře

JAK SE DOSTAT DO HUNTER VALLEY

New England Highway je hlavní přístupovou cestou do Hunter Valley. Dobrodruzi mohou zkusit Old Puthy Road, která se klikatí asi 160 km hustými lesy pohoří Great Dividing Range mezi Windsorem a Singletonem. ■

Jižní pobřeží

POKUD SE VYDÁTE PODÉL POBŘEŽÍ NA JIH, UNIKNETE shonu velkoměsta i davům turistů. Krajina zde sice není tak různorodá jako kolem Pacific Highway mířící na sever, ale je zde krásný klid. Princes Highway vede přes venkovské farmy a poklidná přímořská města.

První zajímavou zastávkou je

Royal National Park (*Informace pro návštěvníky, Farwell Ave., Audley, tel. (02) 9542 0648*), asi 40 km jižně od Sydney. Park byl založen v roce 1879 a je druhým nejstarším na světě po Yellowstoneském parku ve Spojených státech, který byl založen v roce 1872. Park je oblíbeným cílem obyvatel Sydney, kteří sem chodí na pěší výlety, a běžeckých klubů, které zde organizují závody v orientačním běhu. Je překvapivé, že sem zavítá jen málo zahraničních turistů. Je to škoda, protože jsou zde krásné stezky přes útesy, jedinečné polní květiny a asi 200 druhů různých ptáků. Velká část parku byla zničena při velkém požáru v lednu 1994, ale zdejší příroda se velmi rychle zotavila. Některé nádherné a snadno přístupné stezky začínají v vlakových nádražích menších měst v okolí dálnice Princes Highway – **Engadine, Loftus, Heathcote, Otford** a **Waterfall**. Tyto stezky jsou obzvláště vhodné pro ty, kdo chtějí park navštívit během jednodenního výletu vlakem ze Sydney. Pokud se chcete svěřit po řece Hacking River, můžete si v půjčovně Audley Boat Shed (*tel. (02) 9545 4967*) vypůjčit kánoe.

Asi 50 km jižně od Audley po dálnici Princes Highway leží **Wollongong**, třetí největší město Nového Jižního Walesu. Jsou zde pece na tavení mědi, strojírenské závody, ocelárny a uhelné doly. Podobně jako Newcastle na severu je Wollongong městem továrních komínů. Komín měděné tavicí pece je vysoký 198 metrů. Jsou zde

však i hezké pláže, na nichž vládne poklidná atmosféra. Nejhezčí je přístav s rybářskými loděmi, majákem a restaurací.

O 32 km dál leží malé přímořské město **Kiama**. Když tudy v roce 1797 procházel cestovatel George Bass, uslyšel „strašlivý hluk“, který přicházel od útesů v zálivu. Můžete ho slyšet i dnes. Hluk způsobují velké vlny, které se tříští o skálu zvanou **Blowhole**. Po nárazu se tvoří gejzíry vody tryskající do výšky 60 metrů. Zvuk i pohled na tříštící se vlny je úžasný, zvláště v noci, kdy je toto místo osvětleno reflektory. Nechoďte však příliš blízko, aby vás vlny nestrhly do moře. Po prudce stoupající silnici směrem na západ od Kiamy se dostanete až k rozhledně na hoře Saddleback (Mount Saddleback Lookout), odkud je za jasného počasí krásný pohled na celé pobřeží od Royal National Park až po Jervis Bay. Jamberoo je hezká, historická vesnice, 8 km dále do vnitrozemí.

Asi 8 km jižně od Kiamy můžete odbočit k nádherné pláži Seven Mile Beach. V roce 1933 se odtud vydal letec Charles Kingsford Smith na první let přes Tasmánské moře na Nový Zéland. Silnice se táhne podél pobřeží a po 26 km se napojuje na dálnici Princes Highway u města Nowra. Severně od Nowry se můžete vydat po silnici Route 79, po níž se dostanete až do **Kangaroo Valley** (24 km). Krásné údolí, kterým protékají řeky Kangaroo a Shoalhaven, je velmi oblíbeným cílem výletníků.

Wollongong

 103 E3

Informace pro návštěvníky

 93 Crown St.

 (02) 4227 5545

nebo 1-800 240 737
(bezplatně)

Kiama

 103 E2

Informace pro návštěvníky

 Blowhole Point Rd.

 (02) 4232 3322

Jervis Bay National Park

 103 D2

Informace pro návštěvníky

 (02) 4443 0977

 otevřeno o víkendech odpoledne

Přístav Wollongong na pobřeží Illawarra, jižně od Sydney. Název Illawarra pochází z jazyka domorodců a znamená „příjemné místo s výhledem na moře“

Bega

 103 D2

Informace pro návštěvníky

 91 Gipps St.

 (02) 6492 2045

Eden

 103 D1

Informace pro návštěvníky

 Princes Hwy.

 (02) 6496 1953

Jervis Bay Territory, 32 km jižně od Nowry, je oblast rozkládající se kolem zálivu Jervis Bay, kterou od Nového Jižního Walesu koupila v roce 1915 federální vláda, aby Canberra mohla mít svůj vlastní přístav. Na jihovýchodním rameni zálivu se rozkládá **Jervis Bay National Park** s krásnými útesy a bílými, písčnými plážemi.

Princes Highway pokračuje dále na jih. **Bermagui**, nedaleko dálnice, jižně od Tilby, je populárním centrem sportovních rybářů od dob Zanea Greye, autora westernu a skvělého rybáře, který sem začal jezdit ve 30. letech 20. století. Pravidelně se zde konají závody rybářů a rybářské výpravy. Mezi nejčastější úlovky patří marlín indický a tuňák žlutoploutvý.

Princes Highway se pak stáčí do vnitrozemí k městu **Bega**, které je známé výrobou sýrů. Nedaleko začíná dálnice Snowy Mountains Highway. Pokud sem přijedete v zimě, můžete ráno surfovat na moři a odpoledne si o 160 kilometrů dál zalyžovat.

Pokračujte po Princes Highway až do města, které se příhodně jmenuje **Eden**. Je to starý velrybářský přístav, první v Austrálii, který byl založen v roce 1818 na krásném zalesněném pobřeží. Lov velryb byl hlavním zdrojem příjmů města až do 20. let 20. století. Úžasné **Killer Whale Museum** (*Muzeum kosatek, 94 Imlay St., tel. (02) 6496 2094*) představuje historii lovu velryb, včetně neuvěřitelného příběhu o lovcích velryb, kterého – podobně jako Jonáše – spolkla velryba a o 15 hodin později jej živého vyvrhla. Na jaře můžete dodnes u pobřeží zahlédnout kytovce i kosatky.

Nedaleký **Ben Boyd National Park** (*kontaktujte National Parks and Wildlife Service, tel. (02) 6495 5000*) se pyšní krásným deštým pralesem. Pokud absolvujete tříkilometrový výstup na **Mount Imlay**, odměnou vám bude nádherný výhled na pobřežní krajinu. Dálnice se odtud stáčí do vnitrozemí a pokračuje zalesněnou oblastí Gippsland ve Viktorii až do Melbourne. ■

Sněžné hory

SNĚŽNÉ HORY (SNOWY MOUNTAINS) SE ROZKLÁDAJÍ na hranicích mezi Novým Jižním Walesem a Viktorií. Jsou to nejvyšší hory Velkého předělového pohoří (Great Dividing Range), které se táhne podél východního pobřeží Austrálie ze severního Queenslandu až po Grampiany ve střední Viktorii. Ve srovnání se světovými velehorami jsou Sněžné hory nízké – nejvyšší horou je Mount Kosciuszko (2228 m) – a není zde ani mnoho sněhu. Avšak díky jejich velké rozloze je zde v zimě celkově více sněhu než ve Švýcarsku, na což Australané rádi upozorňují.

Na úpatí Sněžných hor ze strany Nového Jižního Walesu se rozkládá obrovský **Kosciuszko National Park** – více než 650 000 hektarů kopců, ledovcových jezer, horských luk s vzácnými polními květinami a hlubokých lesů. Zde se také nachází hora **Mount Kosciuszko**. V roce 1840 ji zdolal polský cestovatel Paul Edmund de Strzelecki a pojmenoval ji na počest polského bojovníka za svobodu, generála Tadeusze Kosciuszka.

Dobrou základnou pro výlety do Sněžných hor je město **Cooma**, které leží 400 km jihozápadně od Sydney. Zde bylo hlavní sídlo projektu Snowy Mountains Hydroelectric Scheme, který patřil k nejvýznamnějším v Austrálii. Projekt byl zahájen v roce 1949 a našlo v něm zaměstnání mnoho evropských uprchlíků, kteří přišli do Austrálie po druhé světové válce. Ačkoli příslušníci jednotlivých národů byli ještě o pár let dříve ve válečném konfliktu, zde spolu ochotně spolupracovali a brzy se začali považovat za Australany. Na projektu, který zahrnoval vybudování 16 velkých přehrad, sedm elektráren a systém tunelů, vodních nádrží a potrubí, pracovalo celkem více než 100 000 lidí. Když byl v roce 1974 celý projekt dokončen, řeky Tumut, Snowy a Upper Murrumbidgee dodávaly do sítě 4 miliony kilowatů.

Snowy Information Centre (*Monaro Hwy., tel. (02) 6450 5600*), které spadá pod ředitelství vodní elektrárny, představuje filmy a exponáty týkající se distribuce elektrické energie.

Nové letoviště **Jindabyne** leží o 64 km dále na jih. Bylo postaveno na břehu jezera, které vzniklo po výstavbě hráze na řece Snowy River na počátku 60. let 20. století. Původní 140 let staré město Jindabyne leží na dně dnešního jezera. Pokud navštívíte **Snowy Region Visitor Centre** (*tel. (02) 6456 2444*) v Jindabyne, můžete si prohlédnout mapy a publikace o fauně a flóře Kosciuszкова národního parku.

Některí turisté se do Sněžných hor vydávají raději na jaře nebo v létě, kdy zde není tolik lyžařů. Dají se zde dělat krásné pěší výlety (denní i delší), horská květena je nádherná a milovníci pstruhů si mohou vybrat z velkého množství křišťálově čistých jezírek a horských bystřin. Mnoho šleprů funguje i v letních měsících. Na vrchol Mount Kosciuszko se dostanete po silnici Kosciuszko Road z Jindabyne do Charlotte Pass, nebo můžete využít lanovku Crackenback Chairlift (*\$\$ zpáteční*) z vesnice Thredbo až na jeden z vysokých hřebenu, odkud pokračujete pěšky až k vrcholu (12,9 km) a pak se vrátíte zpět k lanovce. ■

National Parks & Wildlife Service headquarters

☒ Kosciuszko Rd.,
16 km severně od
Jindabyne
☎ (02) 6456 2102
💰 \$ za auto

Cooma

📍 103 D2

Informace pro návštěvníky

☎ 119 Sharp St.
☎ (02) 6450 1742
nebo 1-800 636 525
(zdarma)

Zimní sporty

Jak už napovídá samotný název, na těchto horách bývá sníh, který je v Austrálii docela vzácný. Hlavní lyžařská sezóna začíná v polovině června a končí na začátku října. Zahraniční lyžaři by si však neměli dělat příliš velké naděje. Přestože Sněžné hory (spolu s hornatou oblastí ve Viktorii) nabízejí nejlepší lyžařské podmínky v Austrálii, lyžařům z Evropy a z Ameriky se svahy budou pravděpodobně zdát příliš mírné a sníh mokrá a rozbředlý. Přesto sem přijíždí mnoho lyžařů, takže pokud si chcete zalyžovat mezi eukalyptovými stromy, což je skutečně jedinečný zážitek, zamluvte si ubytování včas.

Nejdelší sjezdovka je u Thredba, 32 km jihozápadně od Jindabyne. Je 3 km dlouhá s převýšením 670 m. Mezi oblíbená lyžařská letoviska patří Perisher Valley, Charlotte Pass a Smiggin Holes. Všechny se nacházejí v blízkosti silnice Kosciuszko Road, jižně od středu národního parku. V posledních letech se dostávají do módy běžky a sněžnice. Díky nim také můžete uniknout davům turistů a lépe prozkoumat okolní přírodu. Buďte však opatrní, zvláště pokud se vydáte mimo značené stezky. Sněžné hory jsou sice relativně nízké a sjezdovky mírné, ale počasí je nepředvídatelné a často se rychle mění. ■

New South Wales Ski Association

✉ P.O. Box 733, Glebe,
NSW
☎ (02) 9552 2701

***Eucalyptus pauciflora* roste kolem lyžařského letoviska Charlotte Pass, přestože se jedná o nejchladnější místo v Austrálii s teplotou klesající až na minus 23 °C. Silnice je v zimě uzavřena; lyžaři se sem musí dopravit na sněžných skútrech**

Broken Hill

Broken Hill

 102 A4

Informace

pro návštěvníky

 Na rohu Blende a Bromide Sts.

 (08) 8087 6077

POKUD CHCETE POZNAT ŽIVOT VE VNITROZEMÍ, NAVŠTIVTE Broken Hill, nazývaný též Silver City. Je to jedno z nejstarších hornických měst v Austrálii. Již déle než 100 let toto město ležící 1200 km západně od Sydney prosperuje díky více než 8 km dlouhé rudné žile, která obsahuje největší zásoby stříbra, olova a zinku na světě.

Díky tomuto nesmírnému bohatství je Broken Hill velmi elegantní, což není pro hornická města obvyklé. Na hlavní třídě **Argent Street** stojí velkolepé dvou- a třípatrové hotely s ozdobným železným lemováním. Ve městě si můžete prohlédnout architektonické skvosty, jako například stylový mědi ozdobený dům **Pasminco Broken Hill Mine** (u Eyre St.) ve stylu art deco a bohatě zdobenou budovu **Trades Hall** (Sulphide St.) s železnými stropy a krásně zdobeným sálem, která byla postavena v roce 1898. Na Argent Street stojí masivní budova radnice **Town Hall** v italském stylu, která byla postavena v roce 1891. Ve městě stojí mnoho podobně honosných budov.

Vše začalo v září 1883, kdy kovboj jménem Charles Rasp náhodou narazil na velký kus rudy ve tvaru bumerangu na skalnatém svahu, kterému se říkalo Broken Hill. Rasp si myslel, že se jedná o cín a s vidinou rychlého zbohatnutí pozval své kamarády, aby mu pomohli těžký kus vytáhnout. Teprve později se dozvěděli, že zde pod zemí leží obrovská olovnatá-zinková ruda s velkým obsahem stříbra o celkové váze 280 milionů tun. Byla to největší rudná žíla na světě, která kdy byla objevena. Kvůli těžbě byly založeny největší australské důlní společnosti B.H.P., C.R.A. a North Broken Hill. Rychle se rozrůstající město mělo v roce 1915 již 35 000 obyvatel, 61 hospod, hotely a kvetl zde ilegální obchod s kofalkou. Velká prosperita sem z celého světa přitáhla zlatokopy, horníky, podvodníky, prostitutky

a hazardní hráče, ale i odboráře a aktivisty z odborového svazu IWW (Průmysloví dělníci světa neboli Wobblies), které vyhnali z Chicaga.

Dnes je „The Hill“ poměrně klidným městem s asi 20 000 obyvateli a na rozdíl od jiných měst ve vnitrozemí se dá snadno navštívit. Pravidelně sem jezdí vlaky a autobusy a z velkých měst sem dokonce létají letadla.

Silnice vedoucí do města jsou v dobrém stavu, ale cesta je únavná. Nečekejte zde skvělou kuchyni, rušný noční život nebo luxusní letoviska – je to přece jen hornické město. Hotely na Argent Street vám však dají něco víc – atmosféru typického hotelu australského vnitrozemí (s jednou koupelnou v přízemí).

Na rozdíl od jiných hornických měst žije v Broken Hillu početná komunita výtvarných umělců, například malíři Pro Hart (bývalý horník), Jack Absolom, John Pickup a Hugh Schultz, kteří sem přitáhli desítky dalších. Broken Hill přitahuje malíře podobně jako světlo pouště přitahuje noční můry. Nástěnné malby zdobí zdi domů, umělecká díla jsou vystavena v hospodách a ve městě je 14 galerií.

I filmaři si oblíbili charakteristické světlo vyzářující z této oblasti 320 slunečných dní v roce. Byl zde natočen například *Šílený Max II* nebo *Priscilla, královna pouště*, videoklipy pro INXS a další rockové skupiny. Natáčely se zde reklamy pro BMW, Pepsi nebo Levi's.

Hlavním zdrojem příjmů však zůstává těžba, přestože se zásoby

rudu rychle ztenčují. Nad městem se tyčí obrovský kopec ze strusky a těžbu připomínají i názvy ulic: Oxide (Kysličníková), Sulphide (Sulfidová), Chloride (Chloridová) apod. Broken Hill je místem, kde se zrodily australské důlní společnosti i první australské odbory.

Můžete si nasadit helmu a s hornickou lampou v ruce se vydat na jedinečnou prohlídku dolu **Delprats** (tel. (08) 8088 1604, \$\$\$) v jižní části města. Horníci v důchodu zde pracují jako průvodci. Prohlídka trvá asi dvě hodiny a vede do hloubky 140 m v bývalém dole. (Dnešní fungující doly, které nejsou přístupné veřejnosti, jsou hluboké až 1600 m.) Navštívit můžete i **Day Dream Mine**, jeden z nejstarších dolů v Broken Hillu (byl založen v roce 1881), který se nachází asi 30 km severně od města u Silverton Road (prohlídku si můžete objednat v informačním centru; pevné boty jsou nutné). Ti, kdo trpí klaustrofobií, mohou navštívit **White's Mineral Art Gallery**

& Mining Museum. V tomto muzejním komplexu je instalován model dolu ve skutečné velikosti a jsou zde vystaveny exponáty dokumentující historii města (necelé 2 km severozápadním směrem po Galena Street).

Asi 20 km severně od Broken Hillu leží město duchů **Silverton**, kde se natáčely reklamy i filmy (např. Šílený Max II), a proto je návštěvníkům toto město povědomé. Malebný **Silverton Hotel** se objevil v několika filmech vždy pod jiným názvem. Na zdech visí různé upomínkové předměty a fotografie.

Asi nejoblíbenějším místem je **Living Desert Sculptures**. Na větrem ošlehaném kopci asi 6 km za městem je instalováno 14 obrovských kamenných soch z Austrálie i z jiných koutů světa (vydejte se po *Kaolin Street směrem na severozápad a pak pokračujte podle ukazatelů*). Návštěvu si naplánujte v době západu slunce, kdy zde vládne skutečně pohádková atmosféra. ■

Starý Silverton Hotel s typickou hospodou

Silverton
 102 A4

Projížďka po Pacific Highway

Pro obyvatele Sydney je Pacific Highway cestou za sluncem a dobrodružstvím. Klikatí se podél pobřeží na sever až k tropickému Queenslandu přes oblíbená města jako Port Macquarie, Coffs Harbour nebo Byron Bay. Po cestě uvidíte trochu od všeho: deštný prales, liduprázdné pláže, módní přímořská letoviska, turistická lákadla, zajímavá předměstí, komunity hippies i poklidné farmářské vesničky.

I samotná Pacific Highway se během cesty mění: na některých místech je úzká, přeplněná auty, občas se objeví i výmoly a na několika místech je skutečně nebezpečná. Potkáte zde nákladní auta směřující do Brisbane, rodiny spěchající do zábavních parků, jako jsou Sea World nebo Movie Land na Zlatém pobřeží Queenslandu, i konvoje aut s přívěsy, směřující na sever za sluncem. Kromě čisté a upravené dálnice mezi Sydney a Newcastlem je to stará silnice, po níž se jezdí jako za starých časů.

Instrukce jsou jednoduché: přejedete Sydney Harbour Bridge a pokračujete po

Route 1 až na hranici s Queenslandem, vzdálenou 800 km. První větší město na trase je **Newcastle** ① (informace pro návštěvníky, 92 Scott St., tel. (02) 4974 2999), asi 160 km severně od Sydney; je to jedno z průmyslových center Austrálie. Je zde velká ocelárna B.M.P. a nákladní přístav pro uhelné doly v nedalekém údolí Hunter Valley. Místní obyvatele rozčluje, když se o jejich městě mluví jako o zakouřeném průmyslovém velkoměstě. A právem. Přestože se zde k obloze tyčí mnoho továrních komínů, město je překvapivě příjemným přímořským letoviskem s mnoha alejemi a hezkými plážemi. Pokud chcete navštívit **vinice v Hunter Valley** ② nebo koňské stáje v okolí města Scone (viz str. 110–111), odbočte z dálnice na Route 15 (New England Highway).

Silnice se stáčí do vnitrozemí, protože pobřeží je zde plné výběžků a zátok.

K většině zajímavých míst si musíte udělat malou odbočku. K nejkrásnějším místům patří **Barrington Tops National Park** ③, který je součástí chráněné

Eucalyptus pauciflora se zvláštními kmeny patří neodmyslitelně k Národnímu parku Barrington Tops

📍 viz také mapu oblasti 103 E3

➤ Sydney

📏 837 km

🕒 dva až tři dny

➤ Byron Bay

MÍSTA, KTERÁ NESMÍTE VYNECHAT

- Barrington Tops National Park
- Bellingen
- Dorrigo National Park
- Byron Bay

Maják na mysu Cape Byron, který je nejvýchodnějším výběžkem Austrálie

V Port Macquarie si můžete prohlédnout koaly

NOVÝ JIŽNÍ WALES

Vinobraní v údolí Hunter Valley

BLUE MOUNTAINS N.P.

TICHÝ OCEÁN

0 100 kilometrů

oblasti Central Eastern Rainforests World Heritage Area (tel. (02) 4983 1031, z *New England Highway* odbočte u *Maitlandu* na sever, směrem na *Dungog*). Silnice vede deštnými pralesy až k náhorním plošinám ve výšce 1600 m, kde rostou krásné eukalyptové stromy, ale jsou zde i močály. Silnice většinou není dlážděná, proto sem po vydatnějším dešti raději nejezděte v obyčejném osobním autě. Když se vrátíte zpět na pobřeží, možná se vám podaří zahlédnout divoké koaly v buši v okolí *Lemon Tree Passage* u *Port Stevens*. Nedaleko odtud na sever se v malebném městě **Port Macquarie** 4 (informace pro návštěvníky, *Clarence Street*, tel. 1-800 025 935, bez poplatku) nachází **Koala Hospital** (u *Lord St.*). Nemocnici, která sídlí ve staré usedlosti, řídí společnost za záchranu koal *Koala Preservation Society of New South Wales*. Každý rok sem přivážejí asi 200 zraněných a nemocných koal, aby se zde zotavily. Návštěvy jsou povoleny každý den.

Asi 145 km severně od *Port Macquarie* je odbočka na malebné městečko **Bellingen** 5 (informace pro návštěvníky, tel. (02) 655 5711), které leží 11 km od dálnice po *Route 78* na úpatí 305 m vysokého kopce ve stínu deštného pralesa. Kdysi byl *Bellingen* centrem těžby dřeva, ale dnes je spíše útočištěm umělců prchajících z velkoměst. Je zde několik galerií a krásné staré budovy, které byly zařazeny mezi chráněné objekty australské organizace *National Trust*. V srpnu se zde koná jazzový festival a každou třetí sobotu v měsíci trhy. V okolí je několik farem a menších usedlostí. Pokud máte čas, přejedte na druhou stranu řeky *Bellinger River* a pokračujte asi 16 km proti proudu až k místu u řeky, které se nazývá *Zaslíbená země* (*Promised Land*). Je to skutečně kouzelné místo.

Stejně kouzelná, ale poněkud náročnější je cesta po *Route 78* z *Bellingenu* do **Dorrigo** 6 (informace pro návštěvníky, *36 Hickory St.*, tel. (02) 6657 2486), vzdáleného asi 30 km. Ze silnice je krásný výhled na *Tichý oceán*. Na náhorní plošině se rozkládá **Dorrigo National Park**, který byl zařazen na seznam světového dědictví *UNESCA*. Můžete zde navštívit informač-

ní centrum věnované deštným pralesům (tel. (02) 6657 2309), projít se po lávkách v korunách stromů nebo po pěšinách na zemi. Na *Pacific Highway* se můžete vrátit po stejné silnici přes *Bellingen* nebo po šterkové cestě do *Coramby* a pak pokračovat směrem na *Coffs Harbour*.

Když dorazíte do města **Coffs Harbour** 7 (informace pro návštěvníky, *Marcia St.*, tel. (02) 6652 1522), jistě si všimnete změny klimatu. Je zde teplo a sucho a na svazích okolních kopců se rozkládají deštné pralesy a banánové plantáže. Mezi nejznámější atrakce města patří **Big Banana** (asi 3 km na sever od centra města na silnici *Route 1*). Je to obrovský banán, který byl postaven jako turistická atrakce a k oslavě pěstování banánů. Australané mají zvláštní slabost pro velké věci. Po celé Austrálii najdete více

než 60 podobných obřích atrakcí, které jsou sice příšerně kýčovitě, ale donutí vás zastavit a vyfotit si je. A o to tu jde. K neznámějším patří Big Crayfish (Velký rak v Kingstonu v Jižní Austrálii), Big Merino (Velká ovce merino v Goulburnu v Novém Jižním Walesu), Big Pineapple (Velký ananas v Nambouru v Queenslandu) a Big Ned Kelly (Glenrowan ve Viktorii). U Velkého banánu si můžete prohlédnout plantáže, koupit si banánový nápoj (*banna smoothie*) nebo navštívit obchod se suvenýry, který je samozřejmě věnován rovněž banánům.

Dálnice se za Coffs Harbour stáčí do vnitrozemí. Oblast kolem pobřeží je součástí národního parku a na poklidnou zdejší pláž vede jen úzká silnice. Na břehu řeky Clarence leží malebné městečko **Grafton** 📍, které je nejkrásnější v listo-

padu, kdy zde kvetou stromy jacaranda a nuytsie květnatá. Subtropické podnebí se postupně mění na tropické a je zde čím dál víc domů v queenslandském stylu: domy s širokými verandami stojí na kůlech, aby mohlo docházet k větší cirkulaci vzduchu.

Nedaleko hranic s Queenslandem se nachází jedno z nejkrásnějších měst severního pobřeží – **Byron Bay** 📍 (*informace pro návštěvníky, 80 Jonson St., tel. (02) 685 8050*). Kdysi město prosperovalo především díky mlékárenství, jatkám a rybaření. Dnes je to jedno z nejpobulárnějších letovisek na pobřeží. Jsou zde galerie, kavárny a trhy s rukodělnými výrobky. V červnu a v červenci můžete z mysu Cape Byron pozorovat kytovce. Zdejší maják má jedno z nejsilnějších světél na jižní polokouli. ■

Australská teritoria

K Austrálii patří několik teritorií mimo vlastní australský kontinent, která jsou dědictvím z dob britského impéria, kdy Austrálie jménem britského panovníka spravovala některé ostrovy a koloniální území. V Indickém oceánu leží souostroví 27 Kokosových ostrovů a nedaleko Jávy se nachází Vánoční ostrov, který je subtropickým rájem. V Tichém oceánu leží Norfolk Island, jehož prvními obyvateli byli trestanci ze Sydney, a Lord Howe Island, který byl zařazen na seznam světového dědictví UNESCO a stal se oblíbeným cílem milovníků pěší turistiky, ptáků a vodních sportů. V subantarktických vodách jižního Indického oceánu se nachází Macquarie Island (považovaný za součást Tasmánie) a Heard Island. Canberra považuje za australské území téměř polovinu Antarktidy a do roku 1975 patřila k Austrálii i Papua Nová Guinea. Ze jmenovaných teritorií se nejsnadněji dostanete na Norfolk Island a Lord Howe Island. Ubytování je zde však velmi drahé, a proto je výhodnější návštěvu uskutečnit v rámci organizovaného zájezdu. ■

Lord Howe Island

ASI 800 KM SEVEROVÝCHODNĚ OD SYDNEY LEŽÍ LORD Howe Island, který je vulkanického původu. Většinu povrchu zakrývají deštné pralesy – je to tropický ráj, ideální (a velmi drahý) pro milovníky pěší turistiky. Spadá pod správu Nového Jižního Walesu, takže při cestě z Austrálie nepotřebujete cestovní pas. Z Austrálie sem létají letadla každý den, ale většina návštěvníků dává přednost organizovaným zájezdům.

Malý ostrov ve tvaru půlměsíce s širokou lagunou poprvé spatřil Lt. Henry Lidgbird Ball v roce 1788 při cestě ze Sydney na ostrov Norfolk Island. První osadníci sem připluli v roce 1833. Během následujících 50 let sloužil ostrov

jako zdroj pitné vody pro americké a britské velrybářské lodě. Díky izolaci ostrova po dlouhé miliony let zde vznikl jedinečný ekosystém. V roce 1982 byl ostrov zařazen na seznam světového dědictví UNESCO.

Lord Howe Island

 mapa na str. 122

informace pro

návštěvníky

 91 York St., Level 1,
Sydney

 (02) 9244 1777

Zalesněné svahy na ostrově Lord Howe Island nabízejí ideální podmínky pro pěší turistiku

✕ Eastern Australia Airlines (součást QUANTAS): lety každý den ze Sydney
☎ 13 13 13

✕ Tasman Australia: lety z Port Macquarie nebo Coffs Harbour

☎ 1-300 361 153

Dnes je Lord Howe Island populární ekoturistickou destinací. Žije zde více než 120 druhů ptáků a také jeden z nejvzácnějších ptáků na světě – chřástal Howeův (*Gallirallus sylvestris*), který však neumí létat.

Moře kolem ostrova se hemží rybami a nachází se zde nejjižnější korálový útes, který zde vznikl díky tropickým proudům vycházejícím od Velkého bari-

érového útesu u Queenslandu. Jsou zde skvělé podmínky pro potápění. Turisté mohou vystoupat na uchvacující horu **Mount Gower** (866 m), odkud je nádherný panoramatický výhled na ostrov a okolní Tichý oceán. Sousední hora **Mount Lidgbird** je sice o něco nižší, ale výstup na ni je nesmírně technicky obtížný a většina turistů se jí raději vyhne. ■

Antarktida

Pokud chcete navštívit Antarktidu, můžete využít nabídky letecké společnosti QUANTAS (viz str. 358), která během vánočních prázdnin organizuje vyhlídkové lety nad Antarktidou. V té době je zde léto a po celých 24 hodin svítí denní světlo. Pokud byste chtěli navštívit

australská teritoria na Antarktidě, je to mnohem obtížnější a dražší. Výpravy z Nového Zélandu (s mezipřistáním v Hobartu) obvykle navštíví McMurdo Sound a australskou základnu Casey Base nebo ostrov Macquarie Island. (Více informací najdete na www.antarcticaflights.com.au.) ■

Klidná laguna na západní straně ostrova Lord Howe Island, který prudce stoupá z oceánu, nabízí skvělé podmínky pro potápění

Norfolk Island

Norfolk Island

 mapa na str. 122

informace pro návštěvníky

 91 York St., Level 1, Sydney 2000

 (02) 9244 1777

Jak se tam dostat

 Norfolk Jet Express

 1-800 816 947 (bez poplatku), lety denně ze Sydney a třikrát týdně z Brisbane

 Flight West

 1-800 777 879 (bez poplatku), lety čtyřikrát týdně z Brisbane

OSTROV NORFOLK ISLAND JE SAMOSTATNÝM AUSTRALSKÝM teritoriem a daňovým rájem ležícím asi 1770 km od Sydney. Ostrov poprvé spatřil kapitán Cook v roce 1774. Roste zde blahočet ztepilý (*Araucaria heterophylla*), kterému se zde říká norfolkská borovice (Norfolk pine) a z jehož dřeva se dělaly stěžně, a divoký len, který byl výborný pro výrobu lodních plachet. Díky těmto dvěma rostlinám byl ostrov strategicky velmi významný pro britské námořnictvo.

Ostrov byl osídlen jako trestanecká kolonie brzy po příjezdu První flotily v roce 1788. Od roku 1814 byl však ostrov na několik let opuštěn. Pak zde byla založena nová trestanecká kolonie, která měla být „místem nekrutějších trestů kromě trestu smrti“. V tom byla velmi úspěšná. Pod krutou vládou guvernéra Johna Gilese Pricea se Norfolk Island stal synonymem krutosti a teroru.

Trestanecká kolonie byla zrušena v roce 1855 a v následujícím roce se zde usadili potomci Fletchera Christiana a dalších vzbouřenců z lodi *Bounty*. Kvůli jejich rostoucímu počtu jim totiž Pitcairn Island, kde se původně

usadili, nestačil. Dnes potomci vzbouřenců tvoří asi 40 procent z 2000 obyvatel ostrova. Hlavní osadou na tomto ostrově vulkanického původu je **Burnt Pine**. Nejnavštěvovanějším městem je původní historická osada **Kingston**, kterou postavili trestanci. Zvláště dojemným místem je hřbitov trestanců. **Norfolk Island National Park** nabízí turistické stezky, dobré podmínky pro rybaření a potápění, ale turisty lákají především bezcelní obchody. Pokud ostrov navštívíte z Austrálie, jedná se o mezinárodní let, takže potřebujete cestovní pas a vízum na více vstupů, abyste se do Austrálie mohli vrátit. ■

Vánoční ostrov a Kokosové ostrovy

Vánoční ostrov (Christmas Island) a Kokosové ostrovy (Cocos Islands) leží v Indickém oceánu u severozápadního pobřeží Západní Austrálie. Spojení zajišťují pravidelné letecké linky z Perthu, od něhož je Vánoční ostrov vzdálen 2560 km a Kokosové ostrovy 2720 km. Vánoční ostrov (informace pro návštěvníky, tel. (02) 9164 8392) pokrývá tropický deštný prales a je obklopen korálovými útesy. Téměř dvě třetiny ostrova tvoří národní park. Mezi hlavní aktivity patří rybaření, potápění a pěší turistika – a také hazardní hry v místním kasinu. Výběr ubytování je široký – od levných motelů až po luxusní Christmas Island Resort Casino.

Kokosové ostrovy tvoří 27 korálových ostrovů. Pouze dva z nich jsou

obydlené – Home Island a Direction Island. V roce 1827 se zde usadil skotský námořník John Clunies-Ross a začal zde pěstovat kokosy. Více než sto let zde rodina Clunies-Ross měla své feudální panství, což potvrdila i královna Viktorie, která jim ostrovy darovala „navždy“. Během druhé světové války byla na Kokosových ostrovech důležitá základna hydroplánů. V roce 1955 se ostrovy staly australským teritoriem a v roce 1978 je rodina Clunies-Ross prodala Austrálii za necelých 5 milionů dolarů. V roce 1984 se 600 ostrovanů v referendu rozhodlo pro australské občanství. Ostrovy jsou dnes poklidnou tropickou oázou, ideální pro rybaření a golf (informace získáte na tel. (08) 9381 3644). ■